

**«ZAMONAVIY FARMATSEVIKA SOHASINI
RIVOJLANISHINING DOLZARB MASALALARI VA
TENDENSIYALARI» MAVZUSIDAGI XALQARO
ISHTIROKIDAGI 1 - RESPUBLIKA ILMIY AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

**МАТЕРИАЛЫ 1 РЕСПУБЛИКАНСКОЙ НАУЧНО
ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
С МЕЖДУНАРОДНЫМ УЧАСТИЕМ
«АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ И ТЕНДЕНЦИИ
РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОЙ
ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ»**

**ABSTRACT BOOK OF THE 1st REPUBLICAN
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION
«CURRENT ISSUES AND TRENDS IN THE
DEVELOPMENT OF THE MODERN
PHARMACEUTICAL INDUSTRY»**

ILMIY AMALIY ANJUMAN MATERIALLARI

**25-26
APREL
2023**

FARMATSEVTIKA TA'LIM VA TADQIQOT INSTITUTI

ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ ОБРАЗОВАНИЯ И
ИССЛЕДОВАНИЙ

INSTITUTE OF PHARMACEUTICAL EDUCATION AND RESEARCH

ZAMONAVIY FARMASEVTIKA SOHASINI RIVOJLANISHINING DOLZARB
MASALALARI VA TENDENSIYALARI" MAVZUSIDAGI XALQARO
ISHTIROKIDAGI 1 - RESPUBLIKA ILMIY AMALIY ANJUMAN
MATERIALLARI

МАТЕРИАЛЫ 1 РЕСПУБЛИКАНСКОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ С МЕЖДУНАРОДНЫМ УЧАСТИЕМ «АКТУАЛЬНЫЕ
ВОПРОСЫ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОЙ
ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ»

ABSTRACT BOOK OF THE 1st REPUBLICAN SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION
"CURRENT ISSUES AND TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF THE
MODERN PHARMACEUTICAL INDUSTRY"

Toshkent- 2023

- 171 ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОТИВОВОСПАЛИТЕЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ ФИТОСБОРА НА ОСНОВЕ (SALVIA, MELISSA, HYPERICUM) // Солиев Ш.М., Туляганов Р.Т., Эргашева М.Ж. 331
- 172 THE INFLUENCE OF GENETIC FACTORS ON THE COURSE OF THE DISEASE IN AGE RELATED MACULODYSTROPHY // Khodjayeva Z.A., Karimova M.X. 333
- 173 IN VITRO ШАРОИТИДА ЭРЛИХ ЎСМА ШТАММИНИНГ ИЗОЛЯЦИЯЛАНГАН ТИРИК ҲУЖАЙРАЛАРИДА ЭСЦИННИНГ ТАЪСИРИНИ ЎРГАНИШ // Азимова Б.Ж., Мусаева Ш.Н., Ҳакимов Ш.Д., Шарипова А.Т. 335
- 174 INTERACTION OF FULLERENES WITH ANTITUMOR DRUGS OF THE ANTHRACYCLINE SERIES // Khora O.V., Mishchenko V.M., Demianenko E.M., Siharyova N.V., Gavrylyuk N.A., Terets M.I., Starokadomsky D.L., Gorelov B.M. 337
- 175 “TA’SIRLANGAN ICHAK SINDROMIDA NEVROTIK BUZILISHLARNI DIFFERENSIAL TAHLILI VA ULARDA TIBBIY PSIXOLOGIK YORDAMNI TAKOMILLASHTIRISH // Gafurova S.SH., Yusuphadjayeva S.T. 339
- 176 ОПТИМИЗАЦИЯ ЛЕЧЕНИЕ ЮВЕНИЛЬНОГО ИДИОПАТИЧЕСКОГО АРТРИТА МЕТОДОМ ХРОНОТЕРАПИИ // Маллаев Ш.Ш., Салохиддинов Н. 341
- 177 UYQU BUZILISHLARINI REVMATOID ARTRIT BILAN KASALLANGAN BEMORLARDA UCHRASH KO’RSATKICHLARI VA DAVOLASH USULLARI // S.T. Yusuphodjayeva 342
- 178 ИССЛЕДОВАНИЕ ОСТРОЙ ТОКСИЧНОСТИ БИОКОМПЛЕКСА МАГНИЙ КУРГЛИЦИНА // Раматова Ш.Ш., Мирсултанов Ж.А. 343
- 179 ИЗУЧЕНИЕ БИОЛОГИЧЕСКОЙ ЭКВИВАЛЕНТНОСТИ ЛЕКАРСТВЕННОГО ПРЕПАРАТА «СЕРНАЯ МАЗЬ ОЧИЩЕННАЯ» Фозилжонова М.Ш., Сасмаков С.А. 345
- 180 К ВОПРОСУ ВЫБОРА ЭСТРОГЕННЫХ ПРЕПАРАТОВ // Зайниддинова Д.Г., Имамалиев Б.А. 347
- 181 МОЗГ ИЗ СТВОЛОВЫХ КЛЕТОК. ИССЛЕДОВАНИЕ И ПРИМЕНЕНИЕ В МЕДИЦИНЕ // Ботез Я.Р., Гришина М.Г. 349
- 182 КАМҚОНЛИКНИНГ OLDINI OLIŞHDA SHIFOBAXSH DORIVOR O’SIMLIK LARDAN FOYDALANISH // Rajapov A. J. 351

1. Montellano A., Ros T.Da., Bianco A., et al. Fullerene C₆₀ as a multifunctional system for drug and gene delivery. *Nanoscale*. 2011, 3, 4035-4041.
 2. Menna P., Paz O.G., Chello M., et al. Anthracycline cardiotoxicity. *Expert Opin Drug Saf*. 2012; 11 Suppl 1: S21-36.
 3. Anilkumar P., Lu F., Cao L., et al. Fullerenes for applications in biology and medicine. *Curr Med Chem*. 2011; 18(14):2045-2059.
 4. Axet M.R., Dechy-Cabaret O., Duran J., et al. Coordination chemistry on carbon surfaces. *Coord. Chem. Rev*. 2016, 308:236-345.
- Barca G., Bertoni C., Carrington L., et al. Recent developments in the general atomic and molecular electronic structure system. *J. Chem. Phys*. 2020, 152:154102-1-154102-26.

“TA’SIRLANGAN ICHAK SINDROMIDA NEVROTİK BUZILISHLARNI DIFFERENSIAL TAHLILI VA ULARDA TIBBIY PSIXOLOGIK YORDAMNI TAKOMILLASHTIRISH”

Gafurova S.SH., Yusuphadjayeva S.T.

Toshkent Tibbiyot Akademiyasi “Nevrologiya va tibbiy psixologiya” kafedrası.
(Farabi 2 Tashkent sh. O‘zbekiston Respublikasi, 100109. Tel: 78 150 78 25.
Sabohatgafurova612@gmail.com Tel: 94 699 00 39

Dolzarlighi: ta’sirlangan ichak sindromi-psixosomatik kasalliklarda klassik namoyon bo‘la oladigan kasallik bo‘lib, u ko‘pincha shaxsning ruxiy zo‘riqishidan so‘ng namoyon bo‘ladi[1]. Ta’sirlangan ichak sindromi o‘rta og‘ir klinik kechishida bemorlar ruxiyatida xavotir va depressiya kuzatilishi bilan namoyon bo‘ladi. Bunda ijtimoiy psixologik dezadaptatsiya rivojlanadi va xayot sifati sezilarli darajada pasayadi[2]. TIS kelib chiqishining asosiy sababchisi – bu doimiy psixoemotsional stresslar. Shu bois ham ushbu sindrom psixosomatik buzilishlar sirasiga kiradi. Doimiy asabiy-ruhiy zo‘riqishlar, melankoliya va shaxsning nevroitik tipda shakllanishi kasallik rivojlanishiga turtki bo‘ladi [3]. Yuqoridagi ma’lumotlarga asoslanib ta’sirlangan ichak sindromi va unda tibbiy psixologik yordam ko‘rsatish tamoyillarini takomillashtirish dolzarb deb topildi.

Tadqiqot maqsadi: ta’sirlangan ichak sindromida nevroitik buzilishlarni differensial tahlili va ularda tibbiy psixologik yordamni takomillashtirish.

Material va usullari: tadqiqot ishlari 2022 yil mobaynida Toshkent Tibbiyot Akademiyasi ko‘p tarmoqli klinikasi gastroentirologiya bo‘limida yig‘ildi. Ta’sirlangan ichak sindromi tashxisi bilan xastalangan bemorlar tahlil qilindi. Tekshiruv 62 nafar bemorda olib borildi. Bemorlar o‘rta yoshi 29±4,5 iborat. Erkaklar 24 nafar, ayollar 38 nafar bo‘lgan. Bemorlar ikki guruhga bo‘lingan holda o‘rganildi: birinchi gurux - 30 ta bemorga faqat TIS da qo‘llaniladigan standart basis davo va psixofarmakoterapiya, ya’ni Sulpirid 200 mg 1/2 dan 1 mahal 1 oy qo‘llanildi. Ikkinchi gurux - 32 ta bemorga standart davo psixofarmakoterapiya ya’ni Sulpirid 200 mg ½ dan 1 mahal 1 oy va

undan tashqari psixoterapiya qollanildi. Havotir-fobik buzilishlarni aniqlash maqsadida Spilberger-Xanin so'rovnomasidan foydalanildi[4].

Natija va xulosalar: bemorlarda xavotirli-fobik buzilishlarni baholashda 1-guruhdagi bemorlarda shaxsiy xavotirning uch xil darajasi borligi aniqlandi. Xususan, 12 bemorda (40%) yengil xavotir, 10 bemorda (33,3%) o'rtacha va 8 bemorda (26,6%) og'ir xavotir borligi aniqlandi. Davolanish tugagandan so'ng, bu ko'rsatkichlar quyidagi qiymatlarda aks ettirilgan: 18 bemorda yengil xavotir (60%), 8 bemorda o'rtacha xavotir (26,6%) va 4 bemorda og'ir xavotir (13,3%). 1-guruhdagi bemorlarda reaktiv fobik buzilishlar uchun ballar: 15 bemorda yengil fobik buzilishlar (50%), 7 bemorda o'rtacha fobik buzilishlar (23,3%) va 6 bemorda og'ir fobik buzilishlar (20%). Shuningdek, ular davolanishdan keyin ushbu ko'rsatkichlarning o'zgarishi to'g'risida ma'lumot berishdi: yengil fobik buzilishlar 20 bemorda (66,6%), o'rtacha fobik buzilishlar 5 bemorda (16,6%) va 3 bemorda (10 %) og'ir fobik buzilishlar. Fobik buzilishlar ko'rsatkichlari (1-guruh) tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, birinchi guruh bemorlarida xavotirning og'ir va o'rtacha shakllari kamayib, yengil shakliga aylangan, yengil tashvish butunlay yo'qolgan. 2-guruhda davolanishdan oldingi tashvish ko'rsatkichlari: 15 bemorda yengil xavotir(47%), 9 bemorda o'rtacha xavotir (28%) va 8 bemorda og'ir (25%). 2-guruhda davolanishdan keyin bu ko'rsatkichlar quyidagicha o'zgardi: 18 bemorda (56%) yengil xavotir, 4 bemorda (13%) o'rtacha xavotir, 1 bemorda (3%) kuchli xavotir va 9 bemorda (28%) xavotir umuman bezovta qilmagan. Xulosa qilib shuni ta'kidlash kerakki, ta'sirlangan ichak sindromi bilan og'rikan bemorlarda kuzatilgan xavotirni davolash kasallikning kechishini yengillashtiradi va remissiyalar muddatini uzaytiradi. Psixoterapiya va psixofarmakoterapiyani asosiy davolash bilan bir vaqtda qo'llash kasallikning qaytalanishi va qaytalanishi xavfini kamaytirish, ish qobiliyatini tiklash va hatto kasallikdan tiklanishni tezlashtirish hamda asosiy davolanishga rioya qilishni oshirish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. A systematic review and meta-analysis: probiotics in the treatment of irritable bowel syndrome / N. Hoveyda, C. Heneghan, K. R. Mahtani [et al.] // BMC Gastroenterol. 2009. Vol. 9. P. 15.
2. Психосоматические расстройства в практике терапевта: рук-во для врачей / под ред. В. И. Симаненкова. СПб.: СпецЛит, 2016. 335 с.
3. Darvish-Damavandi M., Nikfar S., Abdollahi M. A systematic review of efficacy and tolerability of mebeverine in irritable bowel syndrome // World J. Gastroenterol. 2015. Vol. 1, № 5. P. 547-553.
4. Юсупходжаева С.Т. Психоэмоциональные расстройства при ревматоидном артрите и методы их психокоррекции. Журн.Неврология. 2020; №3;54-55стр]